

Evropská rada

Brusel 31. května 2022
(OR. en)

EUCO 21/22

CO EUR 19
CONCL 4

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Mimořádné zasedání Evropské rady (30. a 31. května 2022) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

I. UKRAJINA

1. Evropská rada důrazně odsuzuje ruskou válečnou agresi vůči Ukrajině. Naléhavě vyzývá Rusko, aby okamžitě zastavilo nerozlišující útoky na civilní obyvatelstvo a civilní infrastrukturu a okamžitě a bezpodmínečně stáhlo veškeré své jednotky a vojenské vybavení z celého území Ukrajiny vymezeného jejími mezinárodně uznávanými hranicemi. Ruské síly páchají nepopsatelná zvěrstva a způsobují nevýslovné utrpení a zkázu. Evropská rada vyzývá Rusko, aby umožnilo okamžitý přístup pro poskytování humanitární pomoci a bezpečný průchod všem dotčeným civilistům. Evropská rada očekává, že bude plně dodržováno mezinárodní humanitární právo, včetně Ženevské úmluvy o zacházení s válečnými zajatci. Rovněž Rusko vyzývá, aby neprodleně umožnilo bezpečný návrat ukrajinských občanů, kteří byli násilně odsunuti do Ruska.
2. Evropská rada vysoce oceňuje odvahu a odhodlání ukrajinského lidu a jeho vedení, které projevují v boji za obranu svrchovanosti, územní celistvosti a svobody své země. Evropská unie je pevně odhodlána pomáhat Ukrajině při uplatňování jejího přirozeného práva na sebeobranu proti ruské agresi a při vytváření mírové, demokratické a prosperující budoucnosti. V tomto ohledu bude i nadále úzce spolupracovat s mezinárodními partnery.

Mezinárodní spravedlnost

3. Evropská rada oceňuje úsilí všech, kteří pomáhají shromažďovat důkazy a vyšetřovat válečné zločiny a ostatní nejzávažnější trestné činy, a podporuje v tomto ohledu intenzivní práci žalobce Mezinárodního trestního soudu. Oceňuje rovněž práci, kterou v této souvislosti odvádí ukrajinská nejvyšší státní zástupkyně s finanční podporou a podporou pro budování kapacit ze strany Evropské unie a jejích členských států. Vítá zřízení společného vyšetřovacího týmu koordinovaného Eurojustem, jehož úloha byla posílena, a pokračující operativní podporu ze strany Europolu. Rusko, Bělorusko a všechny odpovědné osoby budou pohnány k odpovědnosti v souladu s mezinárodním právem.

Sankce

4. Evropská rada je odhodlána zintenzivnit tlak na Rusko a Bělorusko s cílem zmařit válku Ruska proti Ukrajině. Evropská rada vyzývá všechny země, aby se k sankcím EU připojily. Veškeré pokusy sankce obcházet nebo Rusku napomáhat jinými způsoby musí být zastaveny.
5. Evropská rada souhlasí s tím, že se šestý balíček sankcí vůči Rusku bude vztahovat na surovou ropu, jakož i ropné produkty dodávané z Ruska do členských států, s dočasnou výjimkou pro surovou ropu dodávanou ropovodem.
6. Evropská rada tedy naléhavě vyzývá Radu, aby balíček bezodkladně dokončila a přijala, a zajistila tak dobře fungující jednotný trh EU, spravedlivou hospodářskou soutěž, solidaritu mezi členskými státy a rovné podmínky rovněž s ohledem na postupné ukončování naší závislosti na ruských fosilních palivech. V případě náhlého přerušení dodávek budou zavedena mimořádná opatření s cílem zajistit bezpečnost dodávek. V tomto ohledu bude Komise sledovat provádění těchto opatření a bude o něm Radu pravidelně informovat s cílem zajistit rovné podmínky na jednotném trhu EU i bezpečnost dodávek.
7. Evropská rada se k otázce dočasné výjimky pro surovou ropu dodávanou ropovodem co nejdříve vrátí.

Humanitární a finanční podpora

8. Evropská unie bude Ukrajině i nadále poskytovat podporu na řešení humanitárních potřeb, potřeb likvidity a potřeb souvisejících s obnovou.
9. Od počátku ruské agrese Evropská unie zintenzivnila podporu zaměřenou na celkovou hospodářskou, sociální a finanční odolnost Ukrajiny, a to i poskytováním humanitární pomoci. V této souvislosti Evropská rada oceňuje výsledky mezinárodní dárcovské konference na vysoké úrovni, kterou spolupořádaly Polsko a Švédsko.

10. Evropská unie a její členské státy poskytly ochranu milionům uprchlíků utíkajícím před válkou na Ukrajině a jsou i nadále odhodlány je přijímat a poskytovat jim bezpečí, mimo jiné prostřednictvím pomoci sousedním zemím. Evropská rada vyzývá Komisi, aby předložila nové iniciativy na podporu tohoto úsilí v rámci víceletého finančního rámce.
11. Evropská unie bude i nadále spolu se svými partnery ze skupiny G7 poskytovat ukrajinské vládě podporu za účelem zajištění likvidity, kterou naléhavě potřebuje. Podporu oznámenou v kontextu skupiny G7 oceňuje. Evropská unie je připravena poskytnout Ukrajině v roce 2022 novou mimořádnou makrofinanční pomoc ve výši až 9 miliard EUR. V této souvislosti Evropská rada vyzývá k posouzení návrhu Komise, jakmile bude předložen.
12. Obnova Ukrajiny si vyžádá komplexní podporu, aby bylo možné znovu vybudovat tuto zemi pro budoucnost. Evropská unie a její členské státy jsou připraveny hrát v tomto ohledu zásadní úlohu. Proto by bylo vhodné zvážit vytvoření platformy pro obnovu Ukrajiny. Měla by sdružovat ukrajinskou vládu, Evropskou unii a její členské státy, Evropskou investiční banku, jakož i mezinárodní partnery, finanční instituce, organizace, odborníky a zainteresované strany. Podpora EU pro účely obnovy bude navázána na provádění reforem a protikorupčních opatření odpovídajících evropskému směřování země. Evropská rada vyzývá Komisi, aby na tomto základě předložila příslušné návrhy.
13. Evropská rada vítá úsilí, které členské státy vynaložily, aby ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovily vhodná konfiskační opatření, a vyzývá Radu, aby urychleně posoudila nedávný návrh Komise týkající se trestněprávních opatření v případě porušení sankcí EU. Evropská rada podporuje aktivní hledání dalších možností, které jsou v souladu s právem EU a mezinárodním právem, včetně možností zaměřených na využití zmrazeného ruského majetku na podporu obnovy Ukrajiny.

Vojenská podpora

14. Evropská unie rovněž zůstává odhodlána nadále posilovat schopnost Ukrajiny bránit svou územní celistvost a svrchovanost. V tomto ohledu Evropská rada vítá přijetí nedávného rozhodnutí Rady zvýšit vojenskou podporu Ukrajině v rámci Evropského mírového nástroje.

Hospodářská podpora

15. Evropská rada vítá přijetí rozhodnutí o pozastavení dovozních cel na veškerý ukrajinský vývoz do Evropské unie po dobu jednoho roku.

Politická podpora

16. Evropská rada bere na vědomí přípravu stanovisek Komise k žádosti Ukrajiny, Moldavské republiky a Gruzie o členství v EU a vrátí se k této záležitosti na svém červnovém zasedání.
17. Evropská unie a její členské státy zintenzivní své úsilí o oslovení třetích zemí s cílem podpořit Ukrajinu ve všech těchto aspektech, bojovat proti falešné ruské rétorice a manipulaci s informacemi a zabránit vyhýbání se sankcím a jejich obcházení.

Dopad na sousední země

18. Evropská rada pozorně sleduje dopad války Ruska proti Ukrajině na sousední země a západní Balkán. Zdůrazňuje, že je třeba poskytnout veškerou příslušnou podporu Moldavské republice, která se potýká se vzájemně provázanou energetickou a hospodářskou krizí a s migračním tlakem způsobeným válkou. Evropská rada znovu opakuje svou výzvu k ukončení represí v Bělorusku a připomíná demokratické právo běloruského lidu na nové, svobodné a spravedlivé volby.

II. POTRAVINOVÉ ZABEZPEČENÍ

19. Evropská rada ostře odsuzuje ničení a nezákonné přivlastňování zemědělské produkce na Ukrajině Ruskem. Ruská válečná agrese vůči Ukrajině má přímý dopad na celosvětové potravinové zabezpečení a cenovou dostupnost potravin. Evropská rada vyzývá Rusko, aby přestalo útočit na dopravní infrastrukturu na Ukrajině, ukončilo blokádu ukrajinských přístavů v Černém moři a umožnilo vývoz potravin, zejména z Oděsy. Evropská unie přijímá aktivní opatření k usnadnění vývozu ukrajinských zemědělských produktů a k podpoře ukrajinského zemědělského odvětví s ohledem na sezónu 2022. V tomto ohledu Evropská rada vyzývá členské státy, aby urychlily práce na tzv. koridorech solidarity, které navrhla Komise, a aby usnadnily vývoz potravin z Ukrajiny prostřednictvím různých pozemních tras a přístavů EU.
20. Evropská rada vyzývá k účinné mezinárodní koordinaci s cílem zajistit celosvětovou komplexní reakci v zájmu potravinového zabezpečení. V tomto ohledu vítá misi na posílení odolnosti v oblasti potravin a zemědělství (FARM) – založenou na třech pilířích: obchodu, solidaritě a produkci –, jejímž cílem je zmírnit důsledky, pokud jde o úroveň cen obilí, jeho produkci, přístup k němu a jeho dodávky. Podporuje rovněž Skupinu OSN pro globální reakci na krizi, připravovanou iniciativu skupiny G7, kterou se zřizuje Globální aliance pro potravinové zabezpečení (GAFS), a další unijní a mnohostranná opatření a iniciativy. Znovu připomíná svůj závazek zachovat celosvětový obchod s potravinovými komoditami bez neopodstatněných obchodních překážek, posílit solidaritu s nejzranitelnějšími zeměmi a zvýšit místní udržitelnou produkci potravin, aby se snížila strukturální závislost. Evropská rada vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost uvolnění rezerv z Evropského rozvojového fondu na podporu nejvíce zasažených partnerských zemí. Evropská unie vítá odhodlání a podporu svých partnerů a mezinárodních organizací.

21. Evropská rada poukazuje na významnou úlohu společné zemědělské politiky (SZP) v rámci přispění EU k zabezpečení potravin a vyzývá k urychlenému přijetí strategických plánů SZP.
22. Vzhledem k přetrvávajícímu nedostatku hnojiv na světovém trhu vyzývá Evropská rada ke koordinovanějšímu úsilí o spolupráci s mezinárodními partnery s cílem podpořit účinnější používání hnojiv a jejich alternativ.

III. BEZPEČNOST A OBRANA

23. Ruská válečná agrese vůči Ukrajině způsobila značnou změnu ve strategickém prostředí Evropské unie a ukázala potřebu silnější a schopnější Evropské unie v oblasti bezpečnosti a obrany. V této nové situaci a s odkazem na Versailleské prohlášení a závěry ze zasedání Evropské rady konaného ve dnech 24. a 25. března 2022 Evropská unie rozhodným způsobem provede Strategický kompas, posílí svá partnerství, zlepší svou odolnost a zvýší svou bezpečnostní a obrannou kapacitu prostřednictvím většího počtu a lepších investic, přičemž se zaměří na zjištěné strategické nedostatky. Transatlantické vztahy a spolupráce mezi EU a NATO při plném respektování zásad stanovených ve Smlouvách a zásad schválených Evropskou radou, včetně zásad inkluzivnosti, recipacity a rozhodovací samostatnosti Evropské unie, jsou klíčem k naší celkové bezpečnosti. Silnější a schopnější Evropská unie v oblasti bezpečnosti a obrany pozitivně přispěje ke globální a transatlantické bezpečnosti a bude doplňovat NATO, které pro své členy zůstává základem kolektivní obrany. Solidarita mezi členskými státy se odráží v čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii. Obecněji Evropská unie znovu potvrzuje svůj záměr zintenzivnit podporu celosvětovému pořádku založenému na pravidlech, jehož jádrem je Organizace spojených národů.

24. S ohledem na analýzu nedostatečných investic do obrany vypracovanou Komisí a vysokým představitelem v koordinaci s Evropskou obrannou agenturou a na různá doporučení předložená za účelem posílení evropské průmyslové a technologické základny vyzývá Evropská rada Radu, aby v souladu s příslušnými pravomocemi svěřenými Smlouvami posoudila tyto otázky:
- a) v první řadě opatření ke koordinaci velmi krátkodobých potřeb ohledně veřejných zakázek v oblasti obrany na podporu společného nákupu za účelem doplnění zásob, zejména s ohledem na podporu poskytovanou Ukrajině, jakož i krátkodobý nástroj na posílení evropských obranných průmyslových schopností prostřednictvím dobrovolného společného nákupu;
 - b) vytvoření schopnosti EU pro strategické plánování, zadávání veřejných zakázek a koordinaci v oblasti obrany, a to v doplňkovosti s NATO;
 - c) další opatření ke zmapování stávajících a nezbytných dodatečných výrobních schopností a k posílení kapacity a odolnosti evropského odvětví obranných technologií a obranného průmyslu, včetně malých a středních podniků;
 - d) urychlené provádění projektů v oblasti infrastruktury vojenské mobility;
 - e) posílenou úlohu Evropské investiční banky při podpoře evropské bezpečnosti a obrany v souladu s její nedávnou strategickou evropskou bezpečnostní iniciativou.
25. Evropská rada se zájmem očekává předložení možného společného evropského programu investic do obrany, včetně posouzení nástroje pro osvobození od daně z přidané hodnoty a pro evropské obranné projekty velkého společného zájmu.
26. Evropská rada se touto záležitostí bude znovu zabývat na jednom z nadcházejících zasedání.

IV. ENERGETIKA

27. Připomínajíc Versailleské prohlášení a své závěry ze zasedání konaných ve dnech 21. a 22. října 2021 a ve dnech 24. a 25. března 2022, a to rovněž ohledně různých energetických mixů, podmínek a vnitrostátních okolností, Evropská rada přezkoumala pokrok, pokud jde o co nejrychlejší postupné ukončování závislosti Evropské unie na dovozu plynu, ropy a uhlí z Ruska. V návaznosti na dřívější rozhodnutí o zákazech dovozu z Ruska a na předložení plánu REPowerEU zaměřeného na urychlené snížení závislosti na ruských fosilních palivech a na uspíšení transformace energetiky, v zájmu dosažení odolnějšího energetického systému a dobře propojené energetické unie vyzývá k:

- a) splnění krátkodobé priority, kterou je další diverzifikace zdrojů a tras dodávek energie a bezpečnost dodávek energie za dostupné ceny;
- Evropská rada vybízí k tomu, aby byla před příští zimní sezonou bezodkladně využita platforma EU pro nákup energie, která je otevřena rovněž západnímu Balkánu a třem přidruženým východním partnerům.
 - Evropská rada vyzývá Komisi, aby i ve spolupráci s našimi mezinárodními partnery prozkoumala způsoby, jak zmírnit rostoucí ceny energie, včetně proveditelnosti případného zavedení dočasných stropů dovozních cen.
 - Evropská rada vyzývá Radu, aby pokračovala v práci na strategii vnější energetické angažovanosti EU.
 - Evropská rada bere na vědomí význam domácích zdrojů energie z hlediska bezpečnosti dodávek.

- b) urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie;
- Urychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie bude vyžadovat okamžité urychlení postupů udělování povolení pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie a musí být podpořeno oborovým klastrem zaměřeným na zlepšení inovací, kapacity, dovedností a dodavatelských řetězců pro solární a větrnou energii, vodík, bioenergii, tepelná čerpadla a suroviny.
- c) dalšímu zlepšování energetické účinnosti tam, kde je to možné, a k podpoře úspor energie, přičemž se zohlední zejména ostrovní povaha některých členských států;
- d) dokončení a zlepšení propojení evropských plynárenských soustav a elektrických sítí prostřednictvím investic do infrastruktury pro stávající a nové projekty a dokončení této infrastruktury, včetně LNG a elektrických a plynových propojení připravených na vodík, které obtoží v budoucnosti, po celé Evropské unii, a to i v ostrovních členských státech, a prostřednictvím investic do kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů, mimo jiné s využitím potenciálu Pyrenejského poloostrova přispívat k bezpečnosti dodávek v rámci Evropské unie, a to na základě připravované analýzy regulačních orgánů a současného geopolitického kontextu.
28. Evropská rada vyzývá Radu, aby urychleně posoudila návrhy Komise na splnění cílů plánu REPowerEU.
29. V duchu evropské solidarity je třeba zlepšit připravenost na možná závažná narušení dodávek a zlepšit odolnost trhu EU s plynem, zejména prostřednictvím rychlého uzavření dvoustranných dohod o solidaritě a koordinovaného evropského pohotovostního plánu, což by mělo zajistit zmírnění těchto závažných narušení. Mělo by být urychleno plnění zásobníků před příští zimou. V této souvislosti Evropská rada vítá dohodu o skladování plynu a vyzývá k jejímu urychlenému provedení.

30. Evropská rada bere na vědomí zprávu agentury ACER a vyzývá Komisi, aby neprodleně pokročila v práci na optimalizaci fungování evropského trhu s elektřinou, se zohledněním účinku cen plynu na tento trh, tak aby byl lépe připraven odolávat nadměrnému kolísání cen, poskytoval elektřinu za dostupné ceny a plně vyhovoval dekarbonizovanému energetickému systému, a to při zachování integrity jednotného trhu, pobídek pro ekologickou transformaci a bezpečnosti dodávek a při zamezení nepřiměřeně vysokým rozpočtovým nákladům.
-